

Kort fortalt

Skatteministeriets kontrol med punktafgifter

Konklusion

Skatteministeriets kontrol med punktafgifter er ikke tilfredsstillende. Ministeriet har fra 2021 styrket deres indsats, men der er fortsat behov for at forbedre udvalgte områder, herunder sikre, at udvælgelsen til kontrol i tilstrækkelig grad er risikobaseret. Konsekvensen af en utilstrækkelig kontrol er, at staten kan miste indtægter.

Statsrevisorerne udtaler

”Statsrevisorerne finder Skatteministeriets kontrol med punktafgifter utilfredsstillende og finder samtidig, at ministeriet i højere grad bør målrette kontrollen på udvalgte områder mod de mest risikofyldte virksomheder. Den utilfredsstillende kontrol med punktafgifter har medført risiko for tab af indtægter.

Statsrevisorerne finder det positivt, at Skattestyrelsen siden 2021 har øget antallet af kontroller, og at styrelsen har et særligt fokus på økonomisk store afgiftsområder og på virksomheder, der angiver store afgiftsbeløb. Statsrevisorerne finder det dog utilfredsstillende, at kontrollen i perioden 2019-2023 har været begrænset eller helt fraværende for 21 ud af 80 punktafgifter”.

Væsentligste resultater af undersøgelsen

Set over perioden 2019-2023 finder Rigsrevisionen:

- at Skattestyrelsens vurdering af risiko og væsentlighed på området for punktafgifter ikke er helt tilfredsstillende
- at Skattestyrelsens gennemførelse af kontrol med punktafgifter ikke er tilfredsstillende.

Baggrund og formål med undersøgelsen

Formålet med undersøgelsen er at vurdere, om Skatteministeriet har en tilfredsstillende kontrol med punktafgifter.

Punktafgifter pålægges en række varer og ydelser, bl.a. alkohol, tobak og energi. Punktafgifter pålægges dels for at generere indtægter til staten, dels for at regulere borgeres og virksomheders adfærd inden for bl.a. sundheds- og miljøområdet.

Ca. 16.000 virksomheder er registreret som pligtige til at betale punktafgifter. Skattestyrelsen har erfaring med, at der sker mange fejl på området. Styrelsens seneste undersøgelse af regelefterlevelsen fra 2020 viste, at der var fejl i 44 % af virksomhedernes angivelser. For at kunne imødegå det stigende fejlniveau er det vigtigt, at Skattestyrelsen systematisk vurderer, hvilke risici der er forbundet med de forskellige punktafgifter og virksomheder, så kontrollen kan målrettes derefter. Derudover bør styrelsen have fokus på den økonomiske væsentlighed, dvs. hvor indtægten for staten er størst. Det skyldes, at fejl på områder, der genererer en relativ stor indtægt, medfører en risiko for, at staten lider et relativt større tab.

Ultimo 2023 var der 77 forskellige punktafgifter fordelt på 35 lovområder. Statens nettoindtægter fra punktafgifter udgjorde 56,3 mia. kr. i 2023, og punktafgifter er dermed en væsentlig indtægtskilde for staten. Tabellen viser statens samlede nettoindtægt fra punktafgifter i 2023 fordelt på overordnede afgiftsgrupper.

Afgiftsgruppe	Nettoindtægt 2023	Andel af nettoindtægt
Energiafgifter	24,3 mia. kr.	43,2 %
Varebaserede afgifter	14,0 mia. kr.	24,9 %
heraf tobaksafgift	7,7 mia. kr.	13,7 %
heraf afgifter på spiritus, vin og øl	3,7 mia. kr.	6,6 %
heraf afgift på sukker, chokolade mv.	2,7 mia. kr.	4,8 %
Miljøafgifter	7,1 mia. kr.	12,6 %
Tinglysningsafgift	6,2 mia. kr.	11,0 %
Afgifter på spil mv.	2,5 mia. kr.	4,4 %
Afgift på ansvarsforsikring for motorkøretøjer	1,4 mia. kr.	2,5 %
Øvrige punktafgifter	0,8 mia. kr.	1,4 %
I alt	56,3 mia. kr.	